

Handreiking eenmalige energietoeslag 2022

Wegwijzer voor de uitvoering

Stimulansz

15 maart 2022

Versie 1

Voorwoord

De energieprijzen zijn flink gestegen en lopen nog verder op. Hier heeft iedereen in Nederland mee te maken.
Met de energieprijzen van januari 2022 betaalt een huishouden met een gemiddeld energieverbruik bij een nieuw contract € 2.800 aan energie per jaar, zo verwacht het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dat is 86% meer dan in het jaar ervoor. De cijfers van februari zullen wellicht een nog iets hogere stijging laten zien. De precieze impact van de oorlog in Oekraïne is hierbij nog onzeker en kan de energieprijzen nog verder laten stijgen. Het Centraal Planbureau (CPB) constateert dat voor huishoudens met een laag inkomen en variabel of aflopend energiecontract de energiekosten als aandeel van het besteedbaar inkomen veel harder stijgen dan voor huishoudens met een hoger inkomen. Het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft neemt toe.
Om de hoge energierekening voor een deel te compenseren is in 2022 de energiebelasting verlaagd. Het gaat hierbij om een extra belastingkorting op de energierekening én daar bovenop een tijdelijke verlaging van het belastingtarief op elektriciteit.
Aanvullend hierop is voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een eenmalige energietoeslag. Deze energietoeslag heeft mede tot doel het beroep op de individuele bijzondere bijstand vanwege hoge energiekosten deels te voorkomen en hiermee de druk op gemeenten te verlichten.

Deze Handreiking eenmalige energietoeslag dient als informatiebron en naslagwerk voor gemeenten. De handreiking biedt achtergrondinformatie, handvatten en inspiratie voor beleidskeuzes en uitvoering.
In de bijlagen in deze handreiking zijn de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag van SZW en VNG, modelbeleidsregels, modelbrieven en -beschikkingen en een modelaanvraagformulier opgenomen. De modellen zijn ook als afzonderlijk documenten beschikbaar op de websites van VNG, Divosa en Stimulansz.

Deze handreiking is samengesteld door Stimulansz,
In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), en
In samenwerking met SZW en VNG.

Inhoud

Voorwoord 2

1 De energietoeslag 4

1.1 Inleiding 4

1.2 Eenmalig en categoriaal 4

Bijzondere bijstand 4

1.3 Wettelijk kader 5

1.4 Beleidsvrijheid en richtlijn uitvoering 6

1.5 Middelen en verantwoording 6

2 Doelgroep, inkomensgrens en hoogte 8

2.1 Kring van rechthebbenden 8

2.2 Inkomensgrens 8

In aanmerking te nemen inkomen 8

Peildatum en referteperiode 9

Geen vermogenstoets 9

2.3 Inkadering doelgroep 9

2.4 Hoogte van de energietoeslag 11

Onbelaste uitkering 11

2.5 Maatwerk 11

Toets op hardheid 11

3 Uitvoering 13

3.1 Doelgroep I: ambtshalve toekenning 13

Beschikking en uiterste betaaldatum 14

3.2 Doelgroep II: toekenning op aanvraag 15

3.3 Gebruik gegevens en AVG 15

3.4 Afhandeling aanvragen 15

Identificatie 16

3.5 Inlichtingenplicht 16

4 Stappenplan 17

Bijlage 1: Landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag lage inkomens 19

Bijlage 2: Modelbeleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 23

Bijlage 3: Modelbrieven en -beschikkingen eenmalige energietoeslag 2022 26

Bijlage 4: Modelaanvraagformulier eenmalige energietoeslag 2022 43

1 De energietoeslag

1.1 Inleiding

De energietoeslag is bedoeld om huishoudens met een laag inkomen deels te compenseren voor de gestegen energieprijzen. De energietoeslag is aanvullend op de verlaging van de energiebelasting dit jaar. Hierbij gaat het om een belastingkorting op de energierekening en een tijdelijk lager btw-tarief op energie. Met die belastingverlaging wordt een deel van de verwachte stijging van de gemiddelde energierekening gecompenseerd.
Het energieverbruik kan per huishouden sterk verschillen. De verlaging van de energiebelasting zal niet kunnen voorkomen dat er als gevolg van de sterk gestegen energierekening toch huishoudens in financiële problemen komen. Het gaat dan naar verwachting vooral om huishoudens met een laag inkomen die in slecht geïsoleerde woningen wonen. Deze en andere huishoudens met een laag inkomen kunnen de energietoeslag ontvangen. Het richtbedrag van de energietoeslag is € 800. Er wordt ingezet op het bereiken van maximaal 800.000 huishoudens met een minimuminkomen.

1.2 Eenmalig en categoriaal

De energietoeslag is eenmalig en alleen bedoeld voor het jaar 2022. Voor het verstrekken van de eenmalige energietoeslag wordt gebruik gemaakt van het instrument categoriale bijzondere bijstand. Hiervoor is bewust gekozen om de toeslag op deze manier snel te kunnen verstrekken en de uitvoeringskosten te beperken.
De gemeente kan aan inwoners (alleenstaanden en gezinnen) die aan de voorwaarden voldoen een energietoeslag toekennen, zonder te hoeven controleren of de energiekosten van die inwoners daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of die inwoners over voldoende middelen (vermogen) beschikken om de energierekening te kunnen betalen.
Overigens heeft de gemeente bij de categoriale bijzondere bijstand in de vorm van de eenmalige energietoeslag *niet* de ruimte om eventueel *wel* te beoordelen of het huishouden daadwerkelijk is geconfronteerd met een sterk gestegen energierekening. Die ruimte bestaat alleen bij de individuele bijzondere bijstand.

Bijzondere bijstand

De Participatiewet kent twee vormen van bijstand: algemene bijstand en bijzondere bijstand. Algemene bijstand is bedoeld voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waaronder energiekosten. Bijzondere bijstand is bedoeld - zoals is opgenomen in artikel 35, eerste lid, van de Participatiewet - om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan. Energiekosten worden tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke bestaanskosten gerekend. Deze kosten dienen uit een inkomen op bijstandsniveau te worden betaald, hetzij door middel van reservering, hetzij door middel van gespreide betaling achteraf. Bijzondere bijstand voor energiekosten is dus in principe niet mogelijk, tenzij de kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden.

Het kabinet vindt dat bij de huidige onverwachte en ongekend sterke stijging van de energieprijzen sprake is van extra kosten vanwege bijzondere omstandigheden. Het

verlenen van bijzondere bijstand in verband met deze sterk gestegen energieprijzen wordt dan ook toelaatbaar geacht. Dit geldt zowel voor de individuele bijzondere bijstand als voor de categoriale bijzondere bijstand. Naast de energietoeslag (categoriale bijzondere bijstand) is maatwerk in de vorm van individuele bijzondere bijstand voor de sterk gestegen energiekosten dus ook mogelijk (zie § 2.5 Maatwerk).

1.3 Wettelijk kader

De eenmalige energietoeslag vergt een wijziging van de Participatiewet. Met het wetsvoorstel krijgen de gemeenten de volgende twee bevoegdheden op grond van de Participatiewet:

1. de bevoegdheid om in het kalenderjaar 2022 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen, gebruikmakend van het instrument van de categoriale bijzondere bijstand, dus zonder dat de gemeente hoeft vast te stellen dat de ontvanger de kosten daadwerkelijk heeft gemaakt;
2. de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve (dus zonder aanvraag) toe te kennen aan de huishoudens waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

De Participatiewet wordt als volgt gewijzigd:

A
In artikel 31, tweede lid, wordt na onderdeel n een onderdeel ingevoegd, luidende:
o. de eenmalige energietoeslag, bedoeld in artikel 35, vierde lid;.
B
Artikel 31, tweede lid, onderdeel o, vervalt.
C
Artikel 35 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde en vijfde lid worden vernummerd tot het zesde en zevende lid.
2. Na het derde lid worden twee leden ingevoegd, luidende:
   4. In afwijking van het eerste lid kan in het jaar 2022 bijzondere bijstand ook aan een alleenstaande of een gezin worden verleend in de vorm van een eenmalige energietoeslag, zonder dat wordt nagegaan of die alleenstaande of dat gezin in dat jaar een sterk gestegen energierekening had.
   5. De in het vierde lid bedoelde toeslag kan in afwijking van artikel 43, eerste lid, ambtshalve worden vastgesteld.

D
Artikel 35 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde en vijfde lid vervallen.
2. Het zesde en zevende lid worden vernummerd tot het vierde en vijfde lid.

De onderdelen A en C treden in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin deze wordt geplaatst en werken terug tot 15 maart 2022. De onderdelen B en D treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Door het opnemen van een wettelijke grondslag in de Participatiewet, kan de gemeente voor het verstrekken van de energietoeslag gebruikmaken van de al bestaande beleidskaders voor bijzondere bijstand en minimabeleid en de lopende werkprocessen. Hierbij gaat het met name om de regelgeving omtrent de bepaling van de kring van rechthebbenden, de inkomenstoets, de eventuele bezwaar- en beroepsprocedures en de mogelijkheden tot terugvordering van een onterecht verstrekte energietoeslag.

1.4 Beleidsvrijheid en richtlijn uitvoering

De gemeente heeft de bevoegdheid om in 2022 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen; het betreft dus geen verplichting.
Het feit dat de eenmalige energietoeslag onderdeel uitmaakt van de bijzondere bijstand, geeft beleidsvrijheid ten aanzien van de vormgeving.

De gemeente bepaalt:

- de doelgroep van de energietoeslag. Dit houdt in dat de gemeente bepaalt wat er onder een laag inkomen wordt verstaan;
- of er groepen worden uitgesloten van het recht op de energietoeslag (bijvoorbeeld groepen waarvan vaststaat dat zij geen energierekening hebben, zoals personen die in een instelling verblijven en dak- en thuislozen);
- welk inkomen in aanmerking wordt genomen, waarbij de inkomsten bedoeld in artikel 31, tweed lid, van de Participatiewet in ieder geval buiten beschouwing worden gelaten;
- de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen. Dit is de referteperiode;
- óf en welk vermogen in aanmerking wordt genomen;
- de hoogte van het bedrag van de toe te kennen eenmalige energietoeslag, eventueel gedifferentieerd naar leefsituatie.

De gemeente legt deze keuzes vast in beleidsregels. In bijlage 2 van deze handreiking zijn modelbeleidsregels voor de energietoeslag opgenomen.

Landelijke richtlijn

Er wordt veel belang gehecht aan een landelijk uniforme uitvoering van de energietoeslag. Daarom is er door het ministerie van SZW en VNG een (niet-bindende) richtlijn opgesteld met betrekking tot de doelgroep en het uit te keren bedrag. In deze handreiking is deze landelijke richtlijn verwerkt in de hoofdstukken en als aparte tekst opgenomen in bijlage 1.

1.5 Middelen en verantwoording

Voor de uitvoering en uitgifte van de energietoeslag heeft het kabinet een eenmalig budget van € 680 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 1 miljoen voor Caribisch Nederland. Het

bedrag van € 679 miljoen komt via het gemeentefonds beschikbaar. Dit zal per meicirculaire 2022 gebeuren. Het budget is bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de uitvoeringskosten. De middelen worden verdeeld aan de hand van de reguliere verdeelsleutel voor de bijzondere bijstand.
De financiering via het gemeentefonds betekent dat de gemeente voor de energietoeslag geen aparte financiële verantwoording aan het Rijk hoeft af te leggen. Het college verantwoordt zich wel over de uitvoering aan de gemeenteraad.
Voor Caribisch Nederland komt in totaal € 5 miljoen beschikbaar om het effect van de stijgende energieprijzen te dempen. Deze maatregelen worden nog verder ingevuld.

2 Doelgroep, inkomensgrens en hoogte

2.1 Kring van rechthebbenden

Voor de eenmalige energietoeslag geldt de kring van rechthebbenden zoals genoemd in paragraaf 2.2 van de Participatiewet. Daarmee is het recht op de energietoeslag op grond van artikel 11 (Rechthebbenden) beperkt tot Nederlanders en daarmee gelijkgestelden, die woonachtig zijn en rechtmatig verblijven in Nederland. Daarnaast zijn ook de uitsluitingsgronden van artikel 12 (Onderhoudsplicht ouders) en 13 (Uitsluiting van bijstand) van de Participatiewet van toepassing.

2.2 Inkomensgrens

De energietoeslag is bedoeld voor alleenstaanden en gezinnen met een laag inkomen, dat wil zeggen een inkomen op of net boven het sociaal minimum. De gemeente heeft de bevoegdheid om zelf invulling te geven aan wat onder een laag inkomen wordt verstaan en hoe dit inkomen wordt getoetst. Aanbevolen wordt om hiervoor aan te sluiten bij het lokale minimabeleid. Als voor (het merendeel van) de minimaregelingen in de gemeente de inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm geldt, dan geeft de richtlijn aan ook voor de energietoeslag een inkomensgrens van 120% te hanteren. Een inkomensgrens lager dan 120% van het sociaal minimum hanteren is niet wenselijk.

In aanmerking te nemen inkomen

De gemeente heeft enige beleidsvrijheid in het bepalen van het in aanmerking te nemen inkomen. Daarbij worden de inkomsten genoemd in artikel 31, tweede lid, van de Participatiewet in ieder geval buiten beschouwing gelaten.

Als inkomen kan onder andere worden aangemerkt:

- inkomsten uit of in verband met arbeid (loon, uitkeringen);
- AOW-uitkering;
- pensioen dat via de werkgever is opgebouwd en uitkeringen uit een lijfrenteproduct; Hiervan mag de aanvrager per maand in 2022 als alleenstaande € 21,50 of als gezamenlijke huishouding € 43 aftrekken;
- inkomsten uit een PGB, voor zover dit wordt ingezet ter vergoeding van de zorg die door de aanvrager zelf wordt verricht;
- inkomsten uit (onder)verhuur en/of kostgeverschap;
- partner- en/of kinderalimentatie;
- periodieke giften;
- inkomsten uit vermogen, zoals rente of dividend;
- een uitkering op basis van de Algemene nabestaandenwet (Anw);
- wachtgeld op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).

Niet in aanmerking te nemen inkomen

Toeslagen als huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag worden niet als inkomen aangemerkt. Dit geldt ook voor speciale regelingen op basis van de corona-(steun)maatregelen, zoals de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) voor ondernemers en de zorgbonus voor zorgpersoneel. Ook bijzondere bijstand (Participatiewet en TONK) telt niet mee als inkomen.

Peildatum en referteperiode

De gemeente bepaalt de peildatum. Dit kan een vaste datum zijn (bijvoorbeeld 1 januari of 1 maart 2022) of de datum van aanvraag van de energietoeslag. Ook bepaalt de gemeente de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen, de referteperiode. Dit kan een maand zijn, een aantal maanden of een jaar. Het heeft de voorkeur hiervoor aan te sluiten bij het lokale minimabeleid. Daarmee kan aan zoveel mogelijk huishoudens de toeslag ambtshalve worden toegekend.

Geen vermogenstoets

Vanwege een snelle uitvoerbaarheid van de regeling wordt aangeraden het vermogen van de aanvrager en eventuele partner buiten beschouwing te laten. De gemeente hoeft dus geen vermogenstoets toe te passen en kan het recht op de energietoeslag bepalen aan de hand van alleen het inkomen.

2.3 Inkadering doelgroep

Aanbevolen wordt om de energietoeslag alleen toe te kennen aan zelfstandige huishoudens. Het begrip ‘zelfstandige huishoudens’ is niet gedefinieerd in de richtlijn of (toelichting op) de wet. De gemeente mag dit begrip zelf invullen.
De gemeente mag bepalen - en in de beleidsregels opnemen - dat enkele groepen inwoners niet voor de energietoeslag in aanmerking komen. Het kan dan met name gaan om inwoners die in een instelling verblijven, jongeren tot 21 jaar, studenten die aanspraak maken op studiefinanciering (WSF 2000) en dak- en thuislozen. Deze groepen worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) niet meegeteld bij de huishoudens met een inkomen tot het sociaal minimum. Hieronder wordt nader ingegaan op deze groepen.

1 ***Bewoners van een instelling (inrichting)***

Bewoners van zorg-, revalidatie- en verpleeginstellingen en van instellingen voor beschermd of begeleid wonen kunnen worden uitgesloten van de energietoeslag, omdat de instelling voorziet in de energiekosten.
Of iemand in een instelling verblijft, is voor inwoners met een Pw-uitkering eenvoudig na te gaan: de groep met een uitkering volgens de inrichtingsnorm kan worden uitgesloten. Voor alleenstaanden met een IOAW- of IOAZ-uitkering en voor overige inwoners kan de gemeente nagaan of het (opgegeven) adres niet dat van een instelling is.

2 *Jongeren tot 21 jaar*

Voor 18-, 19- en 20-jarigen geldt dat zij voor de energiekosten een beroep kunnen doen op de ouders. Deze hebben een wettelijke onderhoudsplicht (artikel 12 Pw). Wanneer de ouders hier niet aan kunnen voldoen, kan een jongere voor de sterk gestegen energiekosten individuele bijzondere bijstand aanvragen. Op deze wijze komt de financiële ondersteuning vanuit de bijzondere bijstand uitsluitend terecht bij de jongeren die het daadwerkelijk nodig hebben.
In het kader van een snelle aanvraagprocedure van de energietoeslag is het – ook gezien het grote aantal jongeren – voor de gemeente uitvoeringstechnisch vrijwel onmogelijk om zorgvuldig te toetsen of jongeren geen beroep op hun ouders kunnen doen. Daarbij is het aantal jongeren dat daadwerkelijk geen beroep op de ouders kan doen, in de praktijk gering.
Bij jongeren die een bijstandsuitkering ontvangen aangevuld met bijzondere bijstand omdat de ouders niet kunnen voldoen aan de onderhoudsplicht, kan de gemeente besluiten die aanvulling vanwege de gestegen energiekosten tijdelijk te verhogen.

3 *Studenten*

Studenten jonger dan 27 jaar die aanspraak kunnen maken op studiefinanciering (WSF 2000) zijn op grond van artikel 13 van de Participatiewet al uitgesloten van het recht op algemene bijstand. De woonsituatie van studenten is zeer divers, ook voor wat betreft de energiekosten. Vanwege deze diversiteit is voor deze doelgroep de individuele bijzondere bijstand een geschikter instrument dan de categoriale bijzondere bijstand. Op deze wijze komt de financiële ondersteuning vanuit de bijzondere bijstand uitsluitend terecht bij de studentenhuishoudens die het daadwerkelijk nodig hebben.

4 *Dak- en thuislozen*

Inwoners met alleen een briefadres (dak- en thuislozen) kunnen worden uitgesloten van de eenmalige energietoeslag omdat zij geen energiekosten hebben.

Huishoudens met schulden

Veel gemeenten kennen bij een aantal minimaregelingen een zogenoemd ‘schuldhulppardon’ voor gezinnen die een schuldhulptraject volgen (Wsnp of minnelijke schuldregeling). Het gaat hierbij met name om de regelingen bedoeld voor kinderen. De gemeente kan ervoor kiezen om ook voor de energietoeslag een ‘schuldhulppardon’ te hanteren en de toeslag toe te kennen aan huishoudens met een inkomen boven de inkomensgrens, die vanwege problematische schulden en deelname aan een schuldhulptraject weinig te besteden hebben (slechts het ‘vrij te laten bedrag’, circa 95% van de bijstandsnorm).

2.4 Hoogte van de energietoeslag

Het kabinet heeft met VNG en Divosa afgesproken dat wordt ingezet op het bereiken van maximaal 800.000 huishoudens met een eenmalige energietoeslag van € 800 als richtbedrag. Aanbevolen wordt om dit richtbedrag van € 800 aan te houden. De gemeente kan eventueel differentiëren naar leefsituatie en een alleenstaande een lager, of gehuwden/samenwonenden een hoger bedrag toekennen. Vanwege de beoogde eenvoud van de regeling wordt afgeraden om dit te doen.

Onbelaste uitkering

De energietoeslag kan belastingvrij worden verstrekt. De energietoeslag is geen periodieke uitkering als bedoeld in afdeling 3.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001: een eenmalige uitkering kan onbelast worden verstrekt mits op voorhand vaststaat dat de uitkering geen onderdeel kan zijn van een reeks uitkeringen en geen onderdeel vormt van een complex van rechten en verplichtingen.
Het feit dat de energietoeslag onbelast wordt verstrekt, betekent dat de ontvangst ervan géén gevolgen heeft voor het recht op en de hoogte van de huurslag, de zorgtoeslag, de kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget van de ontvanger(s), en ook niet voor de hoogte van de eigen (inkomensafhankelijke) bijdrage in de zorg.

2.5 Maatwerk

Het hanteren van een inkomensgrens voor het recht op de energietoeslag betekent dat huishoudens met een inkomen net boven die inkomensgrens niet in aanmerking zullen komen voor de energietoeslag. De verhoging van het richtbedrag van de energietoeslag van oorspronkelijk € 200 naar € 800, maakt het verschil in tegemoetkoming tussen rechthebbenden en net-niet-rechthebbenden groot. Deze net-niet-rechthebbenden kunnen echter in vergelijkbare mate te maken hebben met energiearmoede. Voor deze groep kan op individuele basis maatwerk geleverd worden met individuele bijzondere bijstand.
Het is ook aannemelijk dat er situaties zijn waar de sterke stijging van de energiekosten niet in verhouding staat tot de ondersteuning die door Rijk en gemeenten wordt gegeven. En waarbij de aanvrager (bijvoorbeeld door schulden) elke ruimte mist om de hogere kosten op te vangen. Het is denkbaar dat in dergelijke situaties inwoners bezwaar zullen maken tegen de hoogte van de vastgestelde energietoeslag.
Overweeg of en in welke mate de gemeente ook hier met individuele bijzondere bijstand (artikel 35 Pw) of – indien mogelijk - een afstemming van de uitkering (artikel 18 lid 1 Pw) maatwerk kan leveren en een aanvullende bijdrage verstrekt.
De beleidsregel biedt in dergelijke situaties geen toereikende afwijzingsgrond. De gemeente is op grond van de wet tot maatwerk verplicht, dit is géén discretionaire bevoegdheid (CRVB:2020:3517).

Toets op hardheid

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie artikel 5 van de modelbeleidsregels) en

hier zo nodig ook beleidsuitgangspunten voor te formuleren. De hardheidsclausule artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in.
Het is aan te raden op het aanvraagformulier de mogelijkheid te geven de energietoeslag toch te kunnen aanvragen, ook als niet aan alle voorwaarden wordt voldaan. Op het modelaanvraagformulier is hiervoor vraag 4.2 geformuleerd. De aanvrager moet hierbij aangeven waarom hij denkt wel in aanmerking te kunnen komen voor de energietoeslag.

3 Uitvoering

De energietoeslag moet dit kalenderjaar (2022) aan rechthebbenden zijn uitbetaald, maar de gemeente is verder vrij om te bepalen wanneer. Voor een snelle uitvoering van de regeling is het mogelijk de doelgroep uit te splitsen in een groep die de energietoeslag ambtshalve krijgt toegekend en een groep die de energietoeslag alleen op aanvraag kan ontvangen. De toeslag kan aan de eerste groep snel worden uitgekeerd. Aan de tweede groep volgt de uitbetaling na een toekenning op aanvraag, waarbij de duur van de aanvraagperiode wordt bepaald door de gemeente.

3.1 Doelgroep I: ambtshalve toekenning

Met de invoering van het vijfde lid onder artikel 35 van de Participatiewet wordt geregeld dat de gemeente de eenmalige energietoeslag ook ambtshalve kan vaststellen en verstrekken. Een schriftelijke aanvraag is dan niet nodig. Om de uitvoeringskosten te beperken, wordt aanbevolen om de energietoeslag waar mogelijk ambtshalve toe te kennen.
Een ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de inwoner op de peildatum recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die algemene bijstand ontvangen of een uitkering IOAW of IOAZ. Daar kan de gemeente andere groepen aan toe voegen, bijvoorbeeld inwoners die periodiek bijzondere bijstand ontvangen of een bijdrage op grond van een gemeentelijke minimaregeling. Of dat mogelijk is zal afhangen van de vraag of de aanwezige gegevens voldoende zijn om vast te stellen dat zij op voorhand ook voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2 en andere voorwaarden uit de Participatiewet. Daarbij moet de gemeente ook beschikken over het bankrekeningnummer van de inwoner.

1 ***Huishoudens met een uitkering van de gemeente***
Het ligt voor de hand de ambtshalve toekenning te starten met de groep waarvan alle (inkomens)gegevens en het bankrekeningnummer al bekend zijn bij de gemeente. Dit zijn de alleenstaanden of gehuwden/samenwonenden met een lopende uitkering voor levensonderhoud op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ en die niet zijn uitgezonderd volgens de beleidsregels van de gemeente.

2 ***Huishoudens die gebruikmaken van bijzondere bijstand of minimaregelingen***
Voor zover de gemeente beschikt over recent getoetste inkomensgegevens en andere benodigde gegevens, is ambtshalve verstrekking van de energietoeslag ook mogelijk aan personen die bekend zijn in het kader van de bijzondere bijstand of andere gemeentelijke minimaregelingen. Denk hierbij aan inwoners met een inkomen anders dan bijstand, die recent (bijvoorbeeld in de referteperiode) een individuele inkomenstoeslag (hebben) ontvangen.[1]
Let op! Afhankelijk van de draagkrachtregels van de gemeente is het mogelijk dat

[1] Er wordt onderzocht of het mogelijk is dat - voor zover de gemeente niet beschikt over recent getoetste inkomensgegevens - zij een nieuw bestand voor toetsing bij het Inlichtingenbureau kan aanleveren.

inwoners op basis van hun draagkracht bijzondere bijstand ontvangen, maar wat betreft inkomen boven de inkomensgrens van de energietoeslag uitkomen.

3 ***Ondernemers met een Bbz-uitkering***

Voor zelfstandig ondernemers die een uitkering voor levensonderhoud op grond van het Bbz 2004 ontvangen, geldt dat het definitieve (jaar)inkomen pas na afloop van het boekjaar kan worden vastgesteld. Of de ondernemer een inkomen heeft onder de voor de energietoeslag geldende inkomensgrens, kan daarom alleen achteraf worden vastgesteld. Aan de ondernemer met een uitkering levensonderhoud kan de energietoeslag ambtshalve worden toegekend. Na afloop van het boekjaar moet worden getoetst of er daadwerkelijk recht bestond. Blijkt het inkomen van de ondernemer in 2022 boven de inkomensgrens voor de energietoeslag te liggen? Dan was er geen recht en zal de energietoeslag teruggevorderd moeten worden.

4 ***AIO-gerechtigden***

De energietoeslag kan niet worden verstrekt door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Op grond van artikel 64, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet kan de gemeente bij de SVB gegevens van AIO-gerechtigden opvragen. Die gegevensverstrekking gaat via het Inlichtingenbureau. Op dit moment biedt het Inlichtingenbureau gemeenten al een service om periodiek (maandelijks) een overzicht te kunnen opvragen van inwoners die gebruikmaken van de AIO-aanvulling. Dit in verband met het mogelijk recht op individuele bijzondere bijstand van die inwoners. (Meer informatie over deze gegevensuitwisseling is te vinden op de website van het Inlichtingenbureau.)
Deze overzichten kunnen ook gebruikt worden voor de energietoeslag.
De gemeente zal daarmee echter nog niet beschikken over de bankrekeningnummers van de AIO-gerechtigden. Om die reden kan de gemeente de SVB op grond van artikel 64, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet verzoeken deze bankrekeningnummers te verstrekken.[2] Deze gegevensuitwisseling heeft een expliciete wettelijke basis. Daarmee is deze gegevensverwerking rechtmatig op basis van artikel 6, eerste lid, onderdeel c, en vierde lid, van de AVG (zie ook § 3.3 Gebruik gegevens en AVG).

Beschikking en uiterste betaaldatum

De ambtshalve toekenning vindt plaats door middel van een beschikking. De gemeente kan ervoor kiezen de groepen die de energietoeslag ambtshalve krijgen toegekend:

- een individuele beschikking (brief met besluit) te sturen met:
  - het besluit de energietoeslag toe te kennen aan de briefontvanger(s);
  - hoogte en betaaldatum van de energietoeslag; óf
- als groep een algemene brief te sturen met daarin o.a. vermeld:
  - de mededeling de energietoeslag uit te keren aan deze doelgroepen;
  - de voorwaarden die gelden voor de energietoeslag;
  - de uiterste betaaldatum van de energietoeslag en de mededeling dat wanneer de briefontvanger op die datum nog geen toeslag heeft ontvangen, hij die zelf kan aanvragen mits hij aan de voorwaarden voldoet; en

[2] Er wordt onderzocht of dit op landelijk niveau aangestuurd kan worden.

- informatie over hoe aan te vragen.

De feitelijke – ambtshalve - toekenning is de uitbetaling zelf, waarbij de uitkeringsspecificatie of de betalingsomschrijving op het bankafschrift de beschikking is. Hierin moet dan ook de mogelijkheid tot bezwaar zijn opgenomen. Dit kan eventueel in de vorm van een verwijzing naar de gemeentelijke website met informatie over de bezwaarprocedure.

Nadere informatie over de energietoeslag kan in een bijlage. Voor beide mogelijkheden is een modelbrief opgenomen in de serie modellen (zie bijlage 3 in de handreiking).

3.2 Doelgroep II: toekenning op aanvraag

Aan een deel van de doelgroep kan de energietoeslag niet ambtshalve worden toegekend. Dit is aan de huishoudens met lage inkomens die (op dit moment) geen gebruikmaken van een uitkering of minimaregelingen van de gemeente. Denk hierbij aan werkende armen, inwoners met een uitkering van UWV, AOW-gerechtigden zonder aanvullend pensioen en zelfstandigen met een laag inkomen. Deze inwoners kunnen de energietoeslag zelf aanvragen.

Een deel van deze doelgroep zal bij de gemeente bekend zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om inwoners die in 2021 gebruik hebben gemaakt van minimaregelingen, van de Tozo of van de TONK. De gemeente kan deze groep actief benaderen en oproepen de energietoeslag aan te vragen mits men aan de voorwaarden voldoet.

3.3 Gebruik gegevens en AVG

Het gebruik van de gegevens van groepen inwoners om aan hen de energietoeslag ambtshalve toe te kennen of hen actief te benaderen om de energietoeslag aan te vragen, is toegestaan op grond van artikel 6, eerste lid, onderdeel c, en vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het doel van het gebruik van de gegevens is verenigbaar met het oorspronkelijke verwerkingsdoel van deze gegevens.

3.4 Afhandeling aanvragen

De aanvraag kan gedaan worden via een - bij voorkeur digitaal - aanvraagformulier. Voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn moet de energietoeslag ook op een andere manier zijn aan te vragen, bijvoorbeeld met een papieren aanvraagformulier. Een modelaanvraagformulier (voor zowel een digitale als papieren aanvraag) is opgenomen in bijlage 4 van deze handreiking.

De gemeente kan voor een efficiënt afhandelingsproces en beoordeling verschillende routes inrichten. Heeft de aanvrager alle vragen ingevuld en bewijsstukken ingediend? En behoort de aanvraag niet tot een van de categorieën hieronder? Dan kan een snelle ‘groene’ afhandelingsroute worden ingezet, wellicht vrijwel volledig geautomatiseerd. Achteraf kan steekproefsgewijs gecontroleerd worden.

Voor de volgende aanvragen geldt een handmatige beoordeling en afhandeling:

- bij aanvragen waarbij gegevens ontbreken of bij twijfel van de juistheid ervan; of
- wanneer de aanvrager aangeeft niet aan de voorwaarden te voldoen, maar toch in aanmerking te willen komen (vraag 4.2. op het modelaanvraagformulier, zie bijlage 2); of
- wanneer de aanvrager op de peildatum niet aan alle voorwaarden voldoet of tot een van de volgens de beleidsregels van de gemeente uitgesloten groepen behoort, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur is/was (zie § 2.5 Maatwerk).

Identificatie

De gemeente moet bij de aanvraag van de energietoeslag de identiteit van de aanvrager vaststellen. Op grond van artikel 17, vierde lid, van de Participatiewet moet het identificatiebewijs 'ter inzage' worden verstrekt. De gemeente kan dus niet volstaan met identificatie aan de hand van DigiD en het opvragen van de aard, het nummer en de geldigheidsduur van het identiteitsbewijs, ook niet als daarbij BRP en Suwinet geraadpleegd wordt. Hiervoor is geen wettelijke basis. Het niet 'ter inzage' verstrekken betekent het niet naleven van (financiële wetgeving) zonder (directe) financiële gevolgen. Als achteraf blijkt dat de gemeente helemaal geen activiteiten heeft ontplooid om de identiteit van de aanvrager vast te stellen (dus noch via het identiteitsbewijs, noch via DigiD, BRP en Suwinet), zal er bij de jaarrekening 2022 sprake zijn van een financiële onrechtmatigheid[3].

3.5 Inlichtingenplicht

Voor de energietoeslag geldt de inlichtingenplicht: toekennen kan alleen als alle benodigde gegevens en bewijsstukken zijn aangeleverd of al in bezit zijn van de gemeente. Bij twijfel over de juistheid van de aangeleverde gegevens, mag de gemeente nadere informatie vragen. Ook kan de gemeente op grond van artikel 53a, zesde lid, van de Participatiewet na de toekenning een onderzoek naar de juistheid van de gegevens instellen. Blijkt uit dit onderzoek dat de gegevens niet (volledig) juist zijn, dan kan het besluit om de energietoeslag toe te kennen worden herzien of ingetrokken.

Wanneer de aanvrager met opzet niet heeft voldaan aan de inlichtingenplicht, legt de gemeente op grond van artikel 18a van de Participatiewet een bestuurlijke boete op ter hoogte van het benadelingsbedrag. Ook als er (nog) geen sprake is van een benadelingsbedrag, wordt in beginsel een boete opgelegd (artikel 18a lid 3 Pw).
Is de energietoeslag ten onrechte verstrekt of is er een te hoog bedrag verstrekt (bijvoorbeeld meerdere energietoeslagen aan hetzelfde huishouden)? Dan vordert de gemeente de kosten van de bijstand terug op grond van artikel 58 en 59 van de Participatiewet. Dit doet de gemeente zo nodig van alle gezinsleden.

[3] Zie ook Vraag en antwoord van de commissie BBV: Uitvoering identificatieplicht bij bijstandsverlening.

4 Stappenplan

Om de uitvoering van de energietoeslag effectief en efficiënt vorm te geven, is het van belang de volgende aspecten in een vroeg stadium mee te nemen en de beleidsvorming en de te bepalen werkwijze:

	Wat?	Doen	Meer informatie
1	Bepaal of de gemeente de landelijke richtlijn voor de energietoeslag volgt. Bij nee, zie de mogelijkheden voor beleidsvrijheid in hoofdstuk 2.	Artikel 2 van de beleidsregel aanpassen.	Hoofdstuk 2
2	Bepaal de groepen die de energietoeslag ambtshalve krijgen toegekend. Maatgevend zal zijn van wie met grote zekerheid kan worden vastgesteld dat die aan de voorwaarden voldoen.	Artikel 3 van de beleidsregel aanpassen.	Paragraaf 3.1
3	Wanneer de doelgroepen in beeld zijn: overleg met het IB, de SVB en eventueel UWV over uitwisseling van gegevens.	Vraag gegevens op bij IB, SVB en eventueel UWV[4].	Paragraaf 3.1
4	Informeer de personen die de energietoeslag ambtshalve kunnen ontvangen over de datum waarop.	Stuur een individueel besluit of een algemene brief.	Paragraaf 3.1
5	Werk het proces van aanvraag uit (digitaal/schriftelijk) en bepaal de aanvraagperiode en welke bewijstukken nodig zijn. Let op art. 17 lid 3 en 4; Identificatie.	Pas het model-aanvraagformulier aan.	Paragraaf 3.4
6	Bepaal de communicatiestrategie. Het gaat zowel om bekendmaking van de voorwaarden als om de wijze waarop kan worden aangevraagd. Hoe en wanneer worden inwoners voorgelicht? Welke doelgroepen, welke media?	Betrek in een zo vroeg mogelijk stadium de afdeling communicatie en maak een communicatieplan.	
7	Bepaal hoe de beoordeling van de aanvraag wordt uitgevoerd: direct betalen en achteraf – steekproefsgewijs – controleren? Welke groepen vooraf toetsen? Alle aanvragen toetsen?	Richt het aanvraagproces in.	
8	Bepaal de afhandelingsprocedure. De afhandeling van aanvragen en later van bezwaren (op afwijzing) kan een piekbelasting van de organisatie geven.	Richt het afhandelingsproces in.	Paragraaf 3.4
9	Bepaal of en hoe de ICT moet worden aangepast. Denk hierbij aan een digitaal aanvraagformulier en een digitale afhandeling van aanvragen	Laat de ICT aanpassen.	Paragraaf 3.4
10	Bepaal eventuele gevolgen voor de personeelsformatie. Zijn er voldoende mensen voor de beoordeling van de	Bereken de benodigde formatie en vul de plaatsen in.	

[4] Zie de voetnoten 1 en 2 in deze handreiking.

	aanvragen, toekenningen, betalingen, bezwaren en eventuele terugvordering van onterecht betaalde energietoeslagen?		
11	Overweeg of en in welke mate maatwerk geleverd wordt in situaties dat de energietoeslag niet in verhouding staat tot de (stijging van de) energiekosten en de inwoner niet in staat is om die (nog) hogere kosten op te vangen.	Formuleer zo nodig uitgangspunten voor individuele bijzondere bijstand of afstemming uitkering.	Paragraaf 2.4
12	Overweeg om bij afwijzingen een toets op hardheid uit te voeren (zie art. 5 model-beleidsregels).	Formuleer zo nodig beleidsuitgangspunten.	Paragraaf 2.4

Bijlage 1: Landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag lage inkomens

Het ministerie van SZW hecht eraan dat de eenmalige energietoeslag door gemeenten zoveel mogelijk uniform wordt uitgevoerd, ook gezien de landelijke aard van de huidige energieproblematiek. Om deze uniformiteit te bevorderen heeft het ministerie van SZW in afstemming met de VNG onderhavige richtlijn opgesteld ten aanzien van de doelgroep en het uit te keren bedrag.

Afspraken tussen Rijk en gemeenten
Het Rijk heeft in december jl. samen met VNG, Divosa en gemeenten afgesproken om in te zetten op het bereiken van maximaal 800.000 huishoudens met een eenmalige energietoeslag van 800 euro als richtbedrag.

Bevoegdheden
Met het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens krijgen de colleges van B&W de volgende twee bevoegdheden op grond van de Participatiewet:

1. de bevoegdheid om in het kalenderjaar 2022 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen, gebruikmakend van het instrument van de categoriale bijzondere bijstand, dus zonder dat het college hoeft vast te stellen dat de ontvanger de kosten daadwerkelijk heeft gemaakt;
2. de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve (dus zonder aanvraag) toe te kennen aan de huishoudens waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn.

Financiering
Het kabinet heeft in de begroting 2022 een bedrag van 680 miljoen euro gereserveerd voor een eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen, waarvan 1 miljoen euro voor Caribisch Nederland. De financiering van deze regeling vindt plaats via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Een bedrag van 679 miljoen euro, bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de daaraan verbonden uitvoeringskosten, zal door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden toegevoegd aan het gemeentefonds. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal deze middelen bij meicirculaire 2022 verdelen over de colleges aan de hand van de reguliere verdeelsleutel voor de bijzondere bijstand.
Het kabinet houdt de ontwikkeling van de energieprijzen in relatie tot de lage inkomens in de gaten en indien nodig gaat het Rijk in gesprek met gemeenten.
De financiering via het gemeentefonds betekent dat gemeenten geen financiële verantwoording afleggen aan het Rijk.

Invulling van bevoegdheden
Bij de invulling van de bevoegdheden kunnen gemeenten een aantal keuzes maken. Hierbij kunnen onderstaande stappen worden doorlopen. Richtinggevend worden in onderstaand schema voorstellen gedaan voor de te maken keuzes.

Bevoegdheid van het college	Richtlijn	Toelichting
Het college bepaalt of gebruik wordt gemaakt van de wettelijke bevoegdheid om in 2022 een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen.	Gebruikmaken van de wettelijke bevoegdheid.	Toekenning van een eenmalige energietoeslag via de categoriale bijzondere bijstand reduceert wellicht het beroep op de individuele bijzondere bijstand. De uitvoering van de categoriale bijzondere bijstand is eenvoudiger en

		minder arbeidsintensief dan via de individuele bijzondere bijstand.
Het college bepaalt de doelgroep van de eenmalige toeslag, hetgeen betekent dat het college bepaalt wat er onder een "laag inkomen" moet worden verstaan.	Vaststelling van de doelgroep, waarbij een "laag inkomen" wordt gedefinieerd in een percentage van het sociaal minimum.	Aansluiting bij de lokale inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid, bijvoorbeeld 120% van het sociaal minimum, bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.
Het college bepaalt bij de formulering van de doelgroep of er groepen moeten worden uitgesloten van het recht op een eenmalige energietoeslag.	De eenmalige energietoeslag is bedoeld voor zelfstandige huishoudens.	
Idem.	Uitsluiten van 18-, 19- 20 jarigen.	Voor 18-, 19- 20 jarigen geldt de onderhoudsplicht van de ouders.
Idem.	Uitsluiten van personen in een inrichting.	Personen in een inrichting hebben geen energierekening.
Idem.	Uitsluiten van dak- en thuislozen.	Dak en thuislozen hebben geen energierekening.
Idem.	Uitsluiten van studenten.	Voor studenten geldt dat hun woonsituatie zeer divers is, ook voor wat betreft de energiekosten en -rekening. Daarom is een categoriaal verstrekte energietoeslag voor deze groep minder geschikt en ligt – indien gewenst – individuele bijzondere bijstand meer voor de hand. Er wordt nog opgemerkt dat veel gemeenten studenten hebben uitgesloten van het gemeentelijk minimabeleid.
Het college bepaalt welk inkomen in aanmerking wordt genomen.	Aansluiten bij het inkomensbegrip dat lokaal wordt gehanteerd in het kader van de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid.	Aansluiting bij het lokale inkomensbegrip bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.
Het college bepaalt de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen	Aansluiten bij het inkomensbegrip dat lokaal wordt gehanteerd in het kader van de bijzondere bijstand en het gemeentelijk minimabeleid.	Aansluiting bij het lokale inkomensbegrip bevordert dat aan zoveel mogelijk huishoudens de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.
Het college bepaalt óf vermogen in aanmerking wordt genomen	Géén vermogen in aanmerking nemen. De draagkracht wordt dus beperkt tot het inkomen.	Een vermogenstoets is complex en arbeidsintensief.

		Het buiten beschouwing laten van vermogen draagt bij aan de eenvoud van de regeling. Het buiten beschouwing laten van vermogen vergroot het deel van doelgroep aan wie de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend, namelijk ook aan huishoudens met een uitkering op grond van de IOAW, de IOAW en het Bbz 2004 de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend. Ook voor de aanvrager is een opgave van het vermogen complex. Zonder vermogenstoets kunnen de gemeentelijke uitvoeringskosten van een aanvraag substantieel worden beperkt.
Indien vermogen in aanmerking wordt genomen, bepaalt het college de peildatum en welk vermogen in aanmerking wordt genomen.	Géén vermogen in aanmerking nemen.	Idem.
Het college bepaalt de hoogte van het bedrag van de toe te kennen eenmalige energietoeslag, eventueel gedifferentieerd naar leefsituatie	Het richtbedrag voor de eenmalige energietoeslag is 800 euro per huishouden.	Het achterwege laten van een onderscheid naar leefsituatie (alleenstaanden versus gehuwden) draagt bij aan de eenvoud van de regeling. Ook kunnen hierdoor de uitvoeringskosten voor de gemeente worden beperkt.
Het college bepaalt aan welk deel van de doelgroep de eenmalige energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend.	Zoveel mogelijk gebruikmaken van de bevoegdheid om ambtshalve toe te kennen. In ieder geval ambtshalve toekenning aan personen met een uitkering op grond van de Participatiewet (tot AOW-gerechtigde leeftijd), IOAW, IOAZ en Bbz 2004.	Bij ambtshalve toekenning kan de gemeente een relatief groot deel van de doelgroep snel bedienen zonder dat de ontvanger hier iets voor hoeft te doen. Ook kunnen op deze wijze de uitvoeringskosten voor de gemeente worden beperkt.

Toekenning op aanvraag
Huishoudens aan wie het niet mogelijk is de eenmalige energietoeslag ambtshalve toe te kennen, waaronder werkende armen, IOW- gerechtigden, AOW-gerechtigden zonder aanvullend pensioen en zelfstandigen met een laag inkomen, kunnen via een aanvraag in aanmerking komen voor de tegemoetkoming.

De eenmalige energietoeslag is niet alleen bedoeld voor huishoudens met een uitkering. Ook huishoudens die beschikken over een ander inkomen, bijvoorbeeld inkomen uit arbeid, alimentatie, pensioen of een socialezekerheidsuitkering, kunnen een beroep doen op de eenmalige energietoeslag, voor zover het totale inkomen van het huishouden zich bevindt onder het niveau van de door het college vast te stellen inkomensgrens.

Bijlage 2: Modelbeleidsregels eenmalige energietoeslag 2022

(In deze modelbeleidsregels wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag gevolgd.)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente <naam_gemeente>

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 van de Participatiewet;

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag 2022;
- het daarom wenselijk is voor dit doel aanvullende beleidsregels vast te stellen op de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>.

besluit vast te stellen de beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022 gemeente <naam gemeente>.

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

a. *wet*: Participatiewet;
b. *college*: college van burgemeester en wethouders van de <naam gemeente>;
c. *inkomen*: totaal van het inkomen, bedoeld in artikel <artikelnr. inkomensbegrip> van de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>;
d. *peildatum*: <vaste datum of aanvraagdatum>;
e. *referteperiode*: periode van voorafgaand aan de peildatum bedoeld in artikel <artikelnr. referteperiode> van de Beleidsregels bijzondere bijstand <naam gemeente>.

Artikel 2: Doelgroep eenmalige energietoeslag 2022

1. De eenmalige energietoeslag 2022 van € <800> is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.
3. Een huishouden (alleenstaande of gezin) heeft een laag inkomen als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan <120> % van de toepasselijke bijstandsnorm.
4. Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum:
    a. in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet;
    b. jonger is dan 21 jaar;
    c. jonger is dan 27 jaar en aanspraak maakt op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000; of
    d. is ingeschreven in de basisregistratie personen als ingezetene met enkel een briefadres.

Artikel 3: Ambtshalve toekenning

1. Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2, en:
    a. algemene bijstand ontvangen; of
    b. een uitkering ontvangen op grond van de IOAW en IOAZ;
    c. of <variabel>

    ontvangen de eenmalige energietoeslag 2022 ambtshalve uiterlijk op <datum>.
2. De ambtshalve toekenning heeft <wel/geen> betrekking op huishoudens die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de wet.

Artikel 4: Aanvraag

1. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2022 kunnen vanaf <datum> een aanvraag indienen met gebruikmaking van het aanvraagformulier.
2. De aanvraag voor de tegemoetkoming wordt digitaal ingediend via <variabel>. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
3. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag kan worden ingediend tot en met <datum>.

Artikel 5: Hardheidsclausule

1. Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 6. Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking met ingang van <datum inwerkingtreding>.
2. Deze beleidsregels vervallen op <vervaldatum>.

Artikel 7. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als:

Beleidsregels Eenmalige energietoeslag gemeente 2022 <naam gemeente>.

Aldus vastgesteld op <datum>

Het college van burgemeester en wethouders,

Toelichting

De beleidsregel eenmalige energietoeslag 2022 staat niet op zich zelf, maar is gebaseerd op artikel 35 van de Participatiewet. Dit betekent dat wie niet aan de voorwaarden van de wet voldoet, bijvoorbeeld omdat die persoon op de peildatum geen rechthebbende is of omdat een uitsluitingsgrond geldt, geen aanspraak kan maken op de energietoeslag. Soms kan dat een hardheid inhouden. Daar voorziet artikel 5 in.

In artikel 2 wordt de doelgroep nader omschreven. Met vermogen wordt geen rekening gehouden. Voor het begrip 'inkomen' en 'referteperiode' is aansluiting gezocht bij het beleid

dat daarvoor al in de gemeente geldt in de eigen beleidsregels bijzondere bijstand. Daar voorziet artikel 1 in.

Een ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de persoon op de peildatum recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die algemene bijstand ontvangen of een uitkering IOAW of IOAZ. Daar kan de gemeente andere groepen aan toe voegen, bijvoorbeeld personen die periodiek bijzondere bijstand ontvangen of een bijdrage op grond van gemeentelijke minimaregeling. Of dat mogelijk is zal afhangen van de vraag of de aanwezige gegevens voldoende zijn om vast te stellen dat zij op voorhand ook zullen voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2 en andere voorwaarden uit de Participatiewet.

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie artikel 5) en hier zo nodig ook beleidsuitgangspunten voor te formuleren. De hardheidsclausule artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in.

Bijlage 3: Modelbrieven en -beschikkingen eenmalige energietoeslag 2022

Inhoud

Beschikking 1: Ambtshalve toekenning energietoeslag individueel 27
Bijlage: Informatie over de energietoeslag 29
Brief 2: Mededeling toekenning energietoeslag per doelgroep 31
Brief 3: Oproep aanvragen energietoeslag voor doelgroepen bekend bij de gemeente..... 33
Brief 4: Ontvangstbevestiging aanvraag energietoeslag 35
Brief 5: Hersteltermijn bij aanvraag energietoeslag: verzoek om aanvullende gegevens 36
Beschikking 6: Buiten behandeling laten aanvraag energietoeslag 37
Beschikking 7: Toekenning energietoeslag na aanvraag 38
Beschikking 8: Afwijzing aanvraag energietoeslag 39
Clausules eenmalige energietoeslag 40
Clausuleserie EET 40
Ondertekening document Clausuleserie OD 42

In deze modelbrieven en -beschikkingen wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag gevolgd.
Let op! De verwijzingen naar de artikelen Participatiewet betreffen het in verband met de energietoeslag gewijzigde artikel 35 Pw.

Beschikking 1: Ambtshalve toekenning energietoeslag individueel

(tekst voor in digitale of papieren brief)

Onderwerp: U ontvangt een eenmalige energietoeslag

Beste <@naam/namen@>,

U ontvangt binnenkort van ons een eenmalige energietoeslag. Dit is een bedrag van € <@800/bedrag@> netto per huishouden.

Waarom krijgt u de energietoeslag?
De kosten voor energie zijn de afgelopen tijd enorm gestegen. Het kan voor u daarom moeilijk zijn om uw energierekening te betalen. Volgens de gegevens die wij van u hebben voldoet u aan de voorwaarden voor de energietoeslag. Daarom krijgt u deze energietoeslag.
De voorwaarden leest u in de bijlage bij deze brief.

Wanneer krijgt u de energietoeslag?
We zullen het bedrag van € <@800/bedrag@> <@op_datum/binnen_2_weken/samen_met_uw_eerstvolgende_uitkering/variabel@> aan u overmaken. <@Dit bedrag is voor u samen.@>

Wilt u geen energietoeslag of heeft u er geen recht op?
Geef dit dan vóór <@datum@> door aan <@de_gemeente/uw_contactpersoon/variabel@>. <@toelichting_hoe_melden@>. We zullen de energietoeslag dan niet aan u uitbetalen. Ontvangt u wel een energietoeslag, maar heeft u er geen recht op? Dan moet u deze terugbetalen. We kunnen uw gegevens achteraf controleren. Meer informatie hierover staat in de bijlage. Lees deze goed!

Vragen?
Heeft u een vraag over de energietoeslag? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Bent u het niet eens met dit besluit?
<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Juridisch kader
- Participatiewet:
  met name artikel 17, artikel 31 lid 2 onder o, artikel 35 lid 4 en 5, en artikel 53a lid 6.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2022/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
  met name artikel 6:5

Bijlage

- Informatie over de energietoeslag

Bijlage: Informatie over de energietoeslag

(Deze bijlage kan bij brief 1, 2 en 3 gebruikt worden.)

Wat is de energietoeslag?
Dit is een eenmalig bedrag van € <@800/bedrag@> netto per huishouden.
Van veel producten en diensten zijn de prijzen flink gestegen. Zoals van eten, het openbaar vervoer en vooral van energie. Met een laag inkomen kan het moeilijk zijn om de energierekening iedere maand te betalen. Om hierbij te helpen is er de energietoeslag.
De overheid heeft ook de belasting op energie verlaagd. Deze verlaging en de energietoeslag zorgen er samen voor dat veel mensen de energierekening kunnen blijven betalen.

Wat zijn de voorwaarden?
U heeft recht op de energietoeslag van de gemeente <@naam_gemeente@> als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 21 jaar of ouder bent;
- in de gemeente <@naam_gemeente@> woont; en
- een geldig Nederlands identiteitsbewijs of een geldige verblijfsvergunning heeft; en
- een laag inkomen heeft. Dit is een inkomen dat niet hoger is dan het voor uw situatie geldende bedrag per <@maand/jaar@> **i.**

i Inkomensgrenzen per <@maand/jaar@> <@inclusief/exclusief_vakantietoeslag@>, <@120/xxx@> % van de bijstandsnorm:

Gezinssamenstelling	21 jaar tot AOW-leeftijd	Vanaf AOW-leeftijd
Alleenstaand	€	€
Samenwonend/getrouwd	€	€

U heeft **geen** recht op de energietoeslag als u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@>:

- 18, 19 of 20 jaar oud bent;
- student bent en studiefinanciering (WSF 2000) ontvangt;
- in een instelling woont (zorg- of verpleeginstelling of instelling voor beschermd of begeleid wonen);
- alleen op een briefadres staat ingeschreven in de gemeente en geen eigen woonadres heeft.

Hoe komen we aan uw gegevens?
We hebben uw gegevens omdat u <@een uitkering ontvangt van de gemeente <@naam_gemeente@>/<@deze_maand/dit_kalenderjaar@> bijzondere bijstand heeft ontvangen/<@deze_maand/dit_kalenderjaar@> een individuele inkomenstoeslag heeft ontvangen/variabel@>. We mogen deze gegevens ook gebruiken voor de energietoeslag. Zo hebben we gezien dat u hier <@waarschijnlijk@> recht op heeft.

Waarvoor is de energietoeslag bedoeld?
De energietoeslag is bedoeld voor de hoge energierekening. Het is niet verplicht om de toeslag hieraan te besteden. Maar het is wel verstandig als u dit geld reserveert voor bijvoorbeeld de hogere jaarafrekening van uw energieleverancier.
Heeft u dit jaar (nog) geen hogere energierekening? Ook dan kunt u recht hebben op de energietoeslag. U kunt het geld ergens anders aan besteden of opzij zetten.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?
Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, en ook niet voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Worden uw gegevens gecontroleerd?
Ja, de gemeente kan zowel bij de aanvraag als achteraf uw gegevens controleren. De gemeente mag bij andere instanties en personen informatie over u (en uw partner) opvragen die nodig is voor de regeling. Zo kan de gemeente controleren of u recht heeft op de energietoeslag.

Wat kan er gebeuren als uw gegevens niet kloppen?
Blijkt uit controle achteraf dat u geen recht had op de energietoeslag? Dan moet u die terugbetalen. <@Geef het daarom snel aan ons door als u van ons een energietoeslag gaat krijgen of al heeft gekregen, maar daar geen recht op heeft!@>
Heeft u ons met opzet verkeerde informatie gegeven? Of heeft u de juiste gegevens niet, of niet op tijd doorgegeven? Dan kunt u een boete krijgen. Dit willen we voorkomen. Zorg dus dat u alle informatie volledig, juist en op tijd doorgeeft.

Kunt u nog een energietoeslag krijgen?
Nee, u heeft <@samen@> recht op één energietoeslag. Heeft u extra hoge energiekosten, bijvoorbeeld vanwege een ziekte? Geef dit dan aan ons door. Misschien heeft u recht op individuele bijzondere bijstand.
<@toelichting_hoe_melden@>

Hulp bij geldzaken nodig?
Heeft u moeite om uw rekeningen te betalen? Of heeft u schulden? We kunnen u hierbij helpen! Neem contact met ons op via <@telefoonnummer/e-mailadres@>. Of kijk op <@url_website@> welke hulp of begeleiding u kunt krijgen.

(alleen gebruiken als de gemeente al individuele bijzondere bijstand heeft verstrekt voor hoge energiekosten, vooruitlopend op de energietoeslag)
<@**Al bijzondere bijstand voor energiekosten ontvangen?**
Heeft u onlangs al (individuele) bijzondere bijstand voor de hoge energiekosten ontvangen? <@Of ontvangt u die op dit moment nog elke maand?@> Dan krijgt u <@geen/een_lagere@> energietoeslag. Het bedrag van de energietoeslag <@zat/zit@> al <@gedeeltelijk@> bij het bedrag van de bijzondere bijstand voor energiekosten in.@>

(alleen gebruiken als de bijlage bij brief 2 wordt meegestuurd)
<@Hoe vraagt u de energietoeslag aan?
Heeft u op <@datum_uiterste_betaalbaarstelling_plus_1@> geen energietoeslag ontvangen? Voldoet u wel aan alle voorwaarden? Vraag de toeslag dan zelf aan. Vul hiervoor het aanvraagformulier in. Dit kan:

- online via <@burgerportaal/url_website_digitaal_aanvraagformulier@>. Hierbij heeft u uw DigiD nodig;
- (*bij digitale brief met pdf-formulier*) door bijgaand aanvraagformulier te printen, in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen of in te leveren.@>

Brief 2: Mededeling toekenning energietoeslag per doelgroep

(Tekst voor in digitale of papieren brief, alternatief voor beschikking 1: Mededeling aan inwoners met een uitkering van de gemeente of andere groepen waarvan de gemeente alle benodigde gegevens heeft en vrijwel zeker weet dat de energietoeslag kan worden uitgekeerd. De feitelijke – ambtshalve - toekenning is de uitbetaling zelf, waarbij de uitkeringsspecificatie of de betalingsomschrijving op het bankafschrift de beschikking is. Hierin moet dan ook (een verwijzing naar de website met informatie over) de mogelijkheid tot bezwaar zijn opgenomen.)

Onderwerp: De eenmalige energietoeslag

Beste inwoner van <@naam_gemeente@>,

De eenmalige energietoeslag, u heeft er vast al van gehoord. Dit is een bedrag van € <@800/bedrag@> netto per huishouden. De gemeente mag dit bedrag dit jaar geven aan inwoners met een laag inkomen. U ontvangt deze brief omdat u mogelijk aan de voorwaarden voor de energietoeslag voldoet.

Wat zijn de voorwaarden voor de energietoeslag?
U heeft recht op de energietoeslag als u een laag inkomen heeft. Wat dat precies is en wat de overige voorwaarden voor de energietoeslag zijn, leest u in de bijlage bij deze brief.

Wanneer betalen we de energietoeslag?
Als u volgens onze gegevens aan de voorwaarden voldoet, zullen we de energietoeslag van € <@800/bedrag@> vóór <@datum_uiterste_betaalbaarstelling_plus_1@> overmaken. Als u recht heeft op de eenmalige energietoeslag ontvangt u deze dus vóór <@datum_uiterste_betaalbaarstelling_plus_1@> op uw bankrekening.

Krijgt u nog een aparte brief over de toekenning?
Nee, u krijgt geen aparte brief over de toekenning van de energietoeslag. U ziet op <@de_uitkeringsspecificatie_van_datum/uw_rekeningoverzicht@> de vermelding: <@eenmalige_energietoeslag_2022/variabel@>. Dit is het besluit dat we u de energietoeslag toekennen en uitbetalen.

Geen energietoeslag ontvangen?
Heeft u op <@datum_uiterste_betaalbaarstelling_plus_1@> geen energietoeslag ontvangen? Voldoet u wel aan alle voorwaarden? Vraag de toeslag dan zelf aan. In de bijlage leest u hoe u dit kunt doen. Aanvragen kan tot en met <@uiterste_aanvraagdatum@> 2022.

Wilt u geen energietoeslag of heeft u er geen recht op?
Geef dit dan vóór <@datum@> door aan <@de_gemeente/uw_contactpersoon/variabel@>. <@toelichting_hoe_melden@>. We zullen de energietoeslag dan niet aan u uitbetalen. Heeft u geen recht op de energietoeslag, maar geeft u dit niet aan ons door? We kunnen uw gegevens achteraf controleren. Meer informatie hierover staat in de bijlage. Lees deze goed!

Vragen?
Heeft u een vraag over de energietoeslag? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Bijlage
- Informatie over de energietoeslag

Brief 3: Oproep aanvragen energietoeslag voor doelgroepen bekend bij de gemeente

(tekst voor in digitale of papieren brief)

Onderwerp: Vraag de eenmalige energietoeslag aan!

Beste inwoner van <@naam_gemeente@>,

De eenmalige energietoeslag, u heeft er vast al van gehoord. Dit is een bedrag van € <@800/bedrag@> netto per huishouden. De gemeente mag dit bedrag dit jaar geven aan inwoners met een laag inkomen. U ontvangt deze brief omdat u mogelijk aan de voorwaarden voor de energietoeslag voldoet.

Wat zijn de voorwaarden?
U heeft recht op de energietoeslag als u een laag inkomen heeft. Wat dat precies is en wat de overige voorwaarden zijn, leest u in de bijlage bij deze brief.
Voldoet u aan alle voorwaarden? Vraag de energietoeslag dan snel aan!

Hoe vraagt u de energietoeslag aan?
Vul hiervoor het aanvraagformulier in. Dit kan:

- online via <@burgerportaal/url_website_digitaal_aanvraagformulier@>. Hierbij heeft u uw DigiD nodig;
- (*bij digitale brief met pdf-formulier*) door bijgaand aanvraagformulier te printen, in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen of in te leveren.
- (*bij brief per post*) door bijgaand aanvraagformulier in te vullen, te ondertekenen en met de gevraagde bewijsstukken terug te sturen.

Voor wanneer?
Uw aanvraag moet vóór <@uiterste_inleverdatum@> bij ons binnen zijn. U ontvangt dan binnen <@aantal_weken@> bericht of u de energietoeslag krijgt.
U kunt de energietoeslag maar één keer en alleen in 2022 aanvragen.

Kunnen we uw gegevens controleren?
Ja, we kunnen uw gegevens zowel bij de aanvraag als achteraf controleren. Meer informatie hierover staat in de bijlage. Lees deze goed!

Waarom krijgt u deze brief?
We denken dat u recht kunt hebben op de energietoeslag. Dit is omdat u dit jaar <@en/of_in_maanden_referteperiode/2021@> gebruikmaakt(e) van een of meer van deze regelingen:

- Individuele bijzondere bijstand
- individuele inkomenstoeslag
- <@kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen@>
- <@naam_stadspas_kindpakket_meedoenregeling/variabel@>
- <@de Tijdelijke ondersteuning voor zelfstandig ondernemers (Tozo)@>
- <@de Tijdelijke overbruggingsregeling noodzakelijke kosten (TONK)@>

Vragen?
Heeft u een vraag over deze energietoeslag? Lees dan eerst de bijlage bij deze brief <@of kijk op <@url_website@>@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
Functie

Bijlage
- Informatie over de energietoeslag

Brief 4: Ontvangstbevestiging aanvraag energietoeslag

(tekst voor in automatisch verstuurde digitale ontvangstbevestiging of voor papieren brief)

Onderwerp: Uw aanvraag van de eenmalige energietoeslag

Beste aanvrager,

We hebben uw aanvraag voor de energietoeslag in goede orde ontvangen.

Hoe gaat het verder?
We nemen uw aanvraag zo snel mogelijk in behandeling. Als we nog informatie missen, dan nemen we contact met u op.
Heeft u de aanvraag volledig ingevuld en alle gevraagde gegevens ingeleverd? Dan doen we ons uiterste best om binnen <@aantal_4@> weken een besluit te nemen. <@Uiterlijk binnen 8 weken ontvangt u bericht van ons.@>

Vragen?
Heeft u een vraag over deze energietoeslag? Kijk dan op <@url_website@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.
Met vriendelijke groet,

Gemeente <@naam@>

Brief 5: Hersteltermijn bij aanvraag energietoeslag: verzoek om aanvullende gegevens

Onderwerp: Uw aanvraag voor de eenmalige energietoeslag is niet compleet

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag_energietoeslag@> heeft u de energietoeslag aangevraagd. We zijn met uw aanvraag bezig, maar missen nog gegevens. Daarom sturen we u deze brief.

Welke gegevens?
We hebben de volgende gegevens nog van u nodig:
<@omschrijving_ontbrekende_gegevens@>
Lever deze gegevens uiterlijk <@uiterste_inleverdatum @> bij ons in. Dit kan:

- via <@burgerportaal/variabel@> <@url_burgerportaal@>;
- via e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>;
- per post naar <@naam_gemeente_en_afdeling@>, <@adres@>; of
- lever de gegevens in een envelop aan de balie van <@het_stadskantoor/variabel@> in.

Zorg ervoor dat alle gegevens kloppen, compleet en goed leesbaar zijn. <@Lever alleen kopieën in en houd de originelen zelf.@>

Hoe gaat het nu verder?
Als we de gegevens van u hebben gekregen, nemen we uw aanvraag weer in behandeling. Hierdoor duurt de afhandeling van uw aanvraag langer. We doen ons best om u <@zo_snel_mogelijk/voor_datum@> te informeren of u de energietoeslag krijgt.

Wat gebeurt er als u de gegevens niet inlevert?
Krijgen we geen gegevens van u of krijgen we die te laat? Of geeft u ons niet alle gegevens? Dan kunnen we uw aanvraag niet verder behandelen. U krijgt dan geen energietoeslag.

Vragen?
Heeft u een vraag over de energietoeslag? Kijk dan op <@url_website@>. Vindt u daar geen antwoord op uw vraag? Stuur dan een e-mail naar <@e-mailadres_gemeente@>.

Met vriendelijke groet,
namens de gemeente,

Naam
functie

Juridisch kader:

- Participatiewet
  met name artikel 17 en artikel 35 lid 4.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2022/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
  met name artikel 4:5 en 4:15.

Beschikking 6: Buiten behandeling laten aanvraag energietoeslag

Onderwerp: Uw aanvraag voor de eenmalige energietoeslag wordt niet verder behandeld

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u de energietoeslag aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?
We nemen uw aanvraag niet verder in behandeling. U krijgt daarom geen energietoeslag.

Waarom hebben we dit besloten?
We hebben niet genoeg informatie van u gekregen om te kunnen beoordelen of u recht heeft op de energietoeslag. We hebben u op <@datum_brief_hersteltermijn@> gevraagd nog enkele gegevens in te leveren. Het ging om:
<@omschrijving_gegevens@>
Tot nu toe hebben we deze gegevens niet van u ontvangen.
Wilt u toch een energietoeslag? Dan moet u deze opnieuw aanvragen en daarbij alle gevraagde gegevens inleveren.

Heeft u vragen?
<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?
<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:
- Participatiewet
  met name artikel 17 en artikel 35 lid 4.
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2022/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
  met name art. 4:5 en 6:5.

Beschikking 7: Toekenning energietoeslag na aanvraag

Onderwerp: U ontvangt de eenmalige energietoeslag

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u een energietoeslag aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?
U krijgt een eenmalige energietoeslag. Dit is een bedrag van € <@800/bedrag@> netto. We zullen dit bedrag <@op_datum/binnen_2_weken/variabel@> overmaken op het door u opgegeven rekeningnummer.

Waarvoor is de energietoeslag bedoeld?
De energietoeslag is bedoeld voor de hoge energierekening. Het is niet verplicht om de toeslag hieraan te besteden. Maar het is wel verstandig als u dit geld reserveert voor bijvoorbeeld de hogere jaarafrekening van uw energieleverancier.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?
Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, en ook niet voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Heeft u vragen?
<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?
<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:

- Participatiewet:
  met name artikel 31 lid 2 onder o, en artikel 35 lid 4
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2022/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
  met name artikel 6:5

Beschikking 8: Afwijzing aanvraag energietoeslag

Onderwerp: Geen recht op de eenmalige energietoeslag

Beste <@naam@>,

Op <@datum_aanvraag@> heeft u de eenmalige energietoeslag aangevraagd. In deze brief leest u ons besluit.

Wat hebben we besloten?
U krijgt geen energietoeslag.
<@EET@>
<@aanvullende/andere_motivering_afwijzing@>

Hulp bij geldzaken nodig?
Heeft u moeite om uw rekeningen te betalen? Of heeft u schulden? We kunnen u hierbij helpen! Neem contact met ons op via <@telefoonnummer/e-mailadres@>. Of kijk op <@url_website@> welke hulp of begeleiding u kunt krijgen.

Heeft u vragen?
<@Eigen tekst gemeente of OD_02a@>

Bent u het niet eens met dit besluit?
<@Eigen tekst gemeente of OD_05-05a@>

Juridisch kader:
- Participatiewet
  met name artikel 35 lid 4
- Beleidsregels <@Eenmalige_energietoeslag_2022/bijzondere_bijstand@> gemeente <@gemeentenaam@>
- Algemene wet bestuursrecht
  met name artikel 6:5

Clausules eenmalige energietoeslag
Clausuleserie EET

EET 01 – inkomen boven inkomensgrens
Dit is omdat uw inkomen te hoog is voor de energietoeslag. Uit uw informatie blijkt dat uw totale netto-inkomen in <@referteperiode/2021@> hoger is dan de inkomensgrens bij de energietoeslag. Voor u geldt de inkomensgrens van € <@bedrag_toepasselijke_inkomensgrens@>. Uw totale netto-inkomen in <@referteperiode/2021@> is hoger. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 02 – gezinsinkomen boven inkomensgrens
Dit is omdat het inkomen van u en uw partner samen te hoog is voor de energietoeslag. Uit uw informatie blijkt dat het totale netto-inkomen van u samen in <@referteperiode/2021@> hoger is dan de inkomensgrens bij de energietoeslag. Voor u geldt de inkomensgrens van € <@bedrag_toepasselijke_inkomensgrens@>. Uw totale netto-inkomen in <@referteperiode/2021@> is hoger. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 03 – niet woonachtig in de gemeente op peildatum
Dit is omdat u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> volgens de Basisregistratie Personen (BRP) niet in de gemeente <@naam_gemeente@> woonde, maar in <@naam_woonplaats@>. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag van de gemeente <@naam_gemeente@>. <@U kunt de energietoeslag in de gemeente <@naam_woongemeente@> aanvragen./We sturen uw aanvraag door naar de gemeente <@naam_woongemeente@>.@>

EET 04 – jonger dan 21 jaar op peildatum
Dit is omdat u op <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> jonger was dan 18 jaar. U heeft dan geen recht op deze energietoeslag.

EET 05 – detentie of voorarrest op peildatum
Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> in een penitentiaire inrichting (PI) verbleef of had moeten verblijven. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 06 – verblijf in inrichting op peildatum
Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> in een instelling verbleef, namelijk <@naam/soort_instelling@>. U heeft daarom geen recht op de energietoeslag.

EET 07 – niet rechtmatig in Nederland op peildatum
Dit is omdat u <@de_aanvraagdatum/datum_vaste_peildatum@> niet de Nederlandse nationaliteit had én u geen verblijfsvergunning of niet de juiste verblijfsvergunning had. Dan heeft u geen recht op de energietoeslag.

EET 08 – Al eerder een energietoeslag ontvangen

Dit is omdat u <@of_uw_partner@> volgens onze gegevens al eerder een energietoeslag heeft ontvangen. U kunt deze toeslag maar één keer krijgen.

EET 09 – Al eerder individuele bijzondere bijstand voor energiekosten ontvangen
U heeft onlangs al (individuele) bijzondere bijstand voor de hoge energiekosten ontvangen <@of_ontvangt_u_die_op_dit_moment_nog_elke_maand@>. Dan krijgt u geen aparte energietoeslag meer. Het bedrag van de energietoeslag <@zat/zit@> al bij het bedrag van de bijzondere bijstand voor energiekosten in.

Ondertekening document
Clausuleserie OD

OD 02a – vragen
Heeft u vragen? Neem dan gerust contact op met <@ons/naam_contactpersoon@>. Dat kan op werkdagen van <@tijd_tot_tijd_@> uur via telefoonnummer <@telefoonnummer@>. Houd uw burgerservicenummer (BSN) <@of persoonsnummer@> bij de hand, dan kunnen wij u sneller helpen.
U kunt ook een e-mail sturen naar <@e-mailadres@>.

OD 05 - Bezwaarclausule

Niet mee eens?
Bent u het niet eens met dit besluit? <@Bel ons dan om dit met ons te bespreken. Komen we er niet uit?@> Stuur ons dan een bezwaarschrift. Dat is een brief waarin u zo duidelijk mogelijk beschrijft waarom u het niet eens bent met ons besluit.
In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam, adres en telefoonnummer;
- de datum van uw bezwaarschrift;
- een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
- waarom u het niet met ons besluit eens bent.

Vergeet niet het bezwaarschrift te ondertekenen. Stuur een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Het bezwaarschrift en de kopie van deze brief stuurt u naar:
College van burgemeester en wethouders van de gemeente <@naam_gemeente@>
Postbus <@postbusnummer@>
<@postcode_en_plaats@>

Stuur het bezwaarschrift binnen 6 weken na de datum bovenaan de brief. Als u het bezwaarschrift later verstuurt, nemen wij het niet meer in behandeling.

OD 05a – Verwijzing naar bezwaarprocedure

Niet mee eens?
Bent u het niet eens met dit besluit? <@Bel ons dan om dit met ons te bespreken. Komen we er niet uit?@> Stuur ons dan een bezwaarschrift. Dat is een brief waarin u zo duidelijk mogelijk beschrijft waarom u het niet eens bent met ons besluit.
<@In_de_bijlage/Op_onze_website_url@> leest u hoe u dit kunt doen.

Stuur het bezwaarschrift binnen 6 weken na de datum bovenaan de brief. Als u het bezwaarschrift later verstuurt, nemen wij het niet meer in behandeling.

Bijlage 4: Modelaanvraagformulier eenmalige energietoeslag 2022

Dit modelaanvraagformulier is bedoeld als voorbeeld en kan worden aangepast aan de beleidskeuzes van de gemeente. In dit modelformulier wordt de landelijke richtlijn eenmalige energietoeslag gevolgd. De inzet is dat aanvragen zoveel mogelijk digitaal worden ingediend.
Rode tekstvelden zijn in te vullen of is optionele tekst.

Aanvraagformulier *eenmalige energietoeslag 2022*

Wanneer hoeft u dit aanvraagformulier niet in te vullen?
Sommige mensen ontvangen de eenmalige energietoeslag vanzelf. Zij hoeven geen aanvraag in te dienen. Dit geldt voor u als u <in 2022/de referteperiode/op de peildatum> <peildatum/periode>:

- een uitkering van de gemeente ontvangt (Participatiewet, IOAW of IOAZ); of
- bijzondere bijstand of een individuele inkomenstoeslag heeft ontvangen; of
- <gebruik maakt(e) van een of meer van de volgende regelingen: <kwijtschelding gemeentebelastingen, stadspas, meedoenregeling, kindpakket, variabel>; of
- <bij uw AOW-pensioen een AIO-aanvulling van de SVB ontvangt.>

U ontvangt de energietoeslag dan <binnenkort/in maand> op uw rekening (of die van uw partner) of heeft deze al ontvangen. U kunt de energietoeslag maar één keer krijgen.

Is geen van deze situaties op u van toepassing? Of wel, maar heeft u op <uiterste datum betaalbaarstelling ambtshalve uitbetaling> nog geen energietoeslag ontvangen? Dan kunt u met dit aanvraagformulier de energietoeslag aanvragen.

Wat is de energietoeslag?
De energietoeslag is een bedrag van € <800/bedrag> netto per huishouden. Dit is een eenmalige bijdrage voor uw energiekosten.

Wat zijn de voorwaarden?
U heeft recht op de energietoeslag van de gemeente <naam gemeente> als u op <peildatum>:

- 21 jaar of ouder bent;
- in de gemeente <naam gemeente> woont; en
- een geldig Nederlands identiteitsbewijs of een geldige verblijfsvergunning heeft; en
- een laag inkomen heeft. Dit is een inkomen dat niet hoger is dan het voor uw situatie geldende bedrag per <maand/jaar> i.

i Inkomensgrenzen per <@maand/jaar@_inclusief/exclusief_vakantietoeslag, <@120/xxx@> % van de bijstandsnorm:

Gezinssamenstelling	21 jaar tot AOW-leeftijd	Vanaf AOW-leeftijd
Alleenstaand	€	€
Samenwonend/getrouwd	€	€

U heeft **geen** recht op de energietoeslag als u op <peildatum>:

- 18, 19 of 20 jaar oud bent; of
- student bent en studiefinanciering (WSF 2000) ontvangt; of
- in een (zorg)instelling of opvanghuis woont; of
- alleen op een briefadres staat ingeschreven in de gemeente en geen eigen woonadres heeft.

Voldoet u aan de voorwaarden? En geldt geen van bovenstaande situaties voor u? Vraag dan de energietoeslag aan!

Wat moet u doen?

1. U vult de vragen naar waarheid in.
2. U levert kopieën, scans of screenshots van alle bewijsstukken in. Die kunt u uploaden. Zorg ervoor dat de bewijsstukken compleet zijn. De gemeente bewaart uw gegevens en bewijsstukken in een dossier.
3. U ondertekent dit aanvraagformulier met uw DigiD. Heeft u een partner **i**? Dan moet u de aanvraag beiden ondertekenen.

i = U bent partners als u:

- getrouwd of geregistreerd partners bent; of
- op hetzelfde adres woont en:
  - samen een huishouden heeft;
  - ex-echtgenoten of ex-partners bent;
  - samen een kind heeft;
  - u het kind van uw partner heeft erkend of uw partner uw kind heeft erkend; of
  - ergens anders als partners geregistreerd staat, bijvoorbeeld bij de Belastingdienst of als meeverzekerde bij een zorgverzekering.

Wanneer krijgt u bericht?

Als u dit aanvraagformulier volledig heeft ingevuld, krijgt u zo snel mogelijk bericht of u recht heeft op de energietoeslag. Misschien wordt u om extra informatie gevraagd. We proberen uw aanvraag binnen <aantal/4> weken te behandelen.

Worden uw gegevens gecontroleerd?

Ja, de gemeente kan zowel bij de aanvraag als achteraf uw gegevens controleren. De gemeente mag bij andere instanties en personen informatie over u en uw partner opvragen die relevant is voor de regeling. Zo kan de gemeente controleren of u recht heeft op de energietoeslag.

Telt de energietoeslag mee als inkomen?

Nee, de energietoeslag telt niet mee als inkomen bij een uitkering, of voor de toeslagen die u van de Belastingdienst ontvangt.

Hulp nodig?

Heeft u hulp nodig bij het invullen van dit aanvraagformulier? Neem dan contact op met <wijkteam/formulierenbrigade/variabel> via <telefoonnummer> of <e-mailadres>.

1. DigiD

Inloggen met DigiD door aanvrager en – indien van toepassing – partner als de aanvraag digitaal is.

2. Aanvrager

2.1 Verklaring van aanvrager

Ik heb de inleidende tekst gelezen en begrepen en verklaar deze aanvraag volledig en naar waarheid in te vullen en geen belangrijke gegevens te verzwijgen.

Handtekening aanvrager

2.2 Verklaring van partner

Ik heb de inleidende tekst gelezen en begrepen en verklaar dat deze aanvraag volledig en naar waarheid wordt ingevuld en dat er geen belangrijke gegevens worden verzwegen.

Handtekening partner

Zet u of uw partner hier geen handtekening? Dan kan uw aanvraag helaas niet in behandeling worden genomen.

2.3 Naam aanvrager:_____

2.4 Heeft u de Nederlandse nationaliteit?

☐ Ja, upload een kopie van uw geldige Nederlandse paspoort of ID-kaart.

☐ Nee, upload een kopie van uw geldige paspoort of ander identiteitsbewijs (geen rijbewijs).

2.5 Burgerservicenummer (BSN) aanvrager: _____

2.6 Geboortedatum aanvrager:_____

2.7 Telefoonnummer:_____

2.8 E-mailadres:_____

2.9 Adres:_____

[Waar mogelijk is het adres vooraf ingevuld en hoeft de aanvrager dit alleen te controleren. Dan kan worden volstaan met de vraag: klopt uw adres? Ja/Nee.
Geeft de aanvrager aan dat het vooringevulde adres niet correct is, dan volgt een invulveld waarin de aanvrager kan aangeven wat er niet klopt, met als toelichtende tekst:
U geeft aan dat uw gegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) niet kloppen. Geef aan wat er volgens u niet klopt. [tekstvak toelichting 500 tekens].]

2.10 Op welke bankrekening wilt u de energietoeslag ontvangen?

Rekeningnummer (IBAN):_____
Vul hier een rekeningnummer van uw Nederlandse betaalrekening in.

2.11 Heeft u een partner?

U bent partners als u:

- getrouwd bent of geregistreerd partners bent, of;
- op hetzelfde adres woont **en**:
    - samen een huishouden heeft;
    - ex-echtgenoten of ex-partners bent;
    - samen een kind heeft;
    - u het kind van uw partner heeft erkend of uw partner uw kind heeft erkend; of
    - ergens anders als partners geregistreerd staat, bijvoorbeeld bij de Belastingdienst of als meeverzekerde bij een zorgverzekering.

☐ Ja, ga naar vraag 2.12

☐ Nee, ga naar vraag 3.1

2.12 Naam partner:_____

2.13 Geboortedatum partner:_____

2.14 Heeft uw partner de Nederlandse nationaliteit?

☐ Ja, upload een kopie van het Nederlandse paspoort of de ID-kaart van uw partner.

☐ Nee, upload een kopie van een geldig paspoort of ander identiteitsbewijs van uw partner (geen rijbewijs).

2.15 Burgerservicenummer (BSN) partner:_____

2.16 Is een of meer van de volgende situaties op u (of uw partner) van toepassing?

a. U bent student en ontvangt studiefinanciering (WSF 2000).
b. U verblijft in een instelling of opvanghuis.
c. U bent dak- of thuisloos en heeft alleen een briefadres in de gemeente.

☐ Ja, één van deze situaties is op mij van toepassing.

☐ Ja, één van deze situaties is op mijn partner van toepassing.

☐ Nee, geen van deze situaties is op mij of mijn partner van toepassing.

Bij een 'ja' heeft u geen recht op de energietoeslag.
Bij 'nee' ga naar vraag 3.1.

3. Inkomen

3.1 Is een van de volgende situaties op u (en uw partner) van toepassing?

a. U heeft in 2022 <of 2021> kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen gekregen.
b. U ontvangt een van onderstaande uitkeringen en u heeft daarnaast (samen) géén andere inkomsten:
    a. AOW
    b. Wajong
    c. Anw (nabestaandenuitkering)
c. U ontvangt een uitkering van UWV én een aanvullende Toeslagenwet-uitkering van UWV.
d. <U maakt gebruik van de <naam stadspas>.>
e. *<Indien de gemeente alleen ambtshalve toekent aan uitkeringsgerechtigden die op de peildatum recht hadden>* <U ontvangt sinds kort één van onderstaande uitkeringen van de gemeente en heeft die voor het eerst ná <datum vaste peildatum> ontvangen:
    a. Participatiewet
    b. IOAW
    c. IOAZ
    d. Bbz 2004>

☐ Ja, situatie a, b, c en/of d is op mij (en mijn partner) van toepassing. *Ga naar vraag 4.1*

☐ <Ja, situatie e is op mij (en mijn partner) van toepassing. *U hoeft dit formulier niet verder in te vullen en kunt het nu insturen.>*

☐ Nee, geen van deze situaties is op mij (en mijn partner) van toepassing.

Ga naar vraag 3.2

3.2 Wat was uw (gezamenlijke) inkomen in <2021/maanden referteperiode/maand 2022>?

<Toelichting bij referteperiode: Het gaat om het netto-gezinsinkomen uit werk in loondienst, inkomen uit eigen bedrijf of beroep, een uitkering, pensioen en overige inkomsten.>

<Toelichting bij jaarinkomen 2021: Dit jaarinkomen wordt ook wel verzamelinkomen of toetsingsinkomen genoemd. U kunt dit jaarinkomen vinden op uw (voorlopige) aanslag van de Belastingdienst of op de toekenningsbrief van uw huur- of zorgtoeslag. Heeft u het bedrag van 2021 nog niet? Neem dan het bedrag van 2020.>

	Mijn inkomen	**Inkomen van mijn partner**	**Bewijsstukken**
☐ Loon	Netto (excl. vakantietoeslag) €……. per week/4 weken/ maand	Netto (excl. vakantietoeslag) €……. per week/4 weken/ maand	De x meest recente salarisspecificaties of loonstroken of bewijs van jaarinkomen (aanslag Belastingdienst).
☐ Inkomsten uit eigen onderneming	Netto €……. in 2021/<maand>	Netto €……. in 2021/<maand>	De meest recente jaarrekening/ omzetbelasting.
☐ Uitkering Bijvoorbeeld Wajong, WW, Ziektewet, WIA, WAO of ANW	Netto per maand €……. per 4 weken/maand	Netto per maand €……. per 4 weken/maand	meest recente uitkeringsspecificatie
☐ AOW, bedrijfspensioen en/of lijfrente-uitkering	Netto per maand €…….	Netto per maand €…….	meest recente pensioenspecificatie
☐ Partneralimentatie	Netto per maand €…….	Netto per maand €…….	meest recente overboeking of echtscheidingsconvenant
☐ Kinderalimentatie	Netto per maand €…….	Netto per maand €…….	meest recente overboeking of ouderschapsplan
☐ Overige inkomsten, namelijk…	Netto €……. per week/ 4 weken/ maand	Netto €……. per week/ 4 weken/ maand	De x meest recente bankafschriften.

Lever hiervan bewijsstukken in, zie 4.1

4. Bijlagen

4.1 Zorgt u dat u de volgende bewijsstukken inlevert?

- Een kopie of scan van een geldig identiteitsbewijs van uzelf en (als u een partner heeft) van uw partner (ID-kaart of paspoort, geen rijbewijs);
- De bij vraag 3.1 gevraagde bewijsstukken, zoals een bewijs van het (jaar)inkomen, de (voorlopige) aanslag van de Belastingdienst, jaaropgaven (uitkering, salaris, pensioen) of loonspecificaties, van u en (als u een partner heeft) van uw partner;
- Het laatste afschrift van uw bankrekening waarop de energietoeslag gestort moet worden, met daarop zichtbaar rekeningnummer en naam;
- eventueel andere bewijsstukken waaruit blijkt dat u de energietoeslag nodig heeft.

4.2 Wat als u het aanvraagformulier niet helemaal heeft kunnen invullen?

Heeft u volgens dit aanvraagformulier geen recht op de energietoeslag? Vindt u dat u wél in aanmerking zou moeten komen? Wilt u dan aangeven waarom?
Lever hiervoor ook bewijsstukken in.

Toelichting

Colofon

Deze handreiking is samengesteld door Stimulansz,
In opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW),
In samenwerking met SZW en VNG.

Stimulansz
info@stimulansz.nl
030 298 2800
www.stimulansz.nl

Over Stimulansz

Stimulansz is kennis- en adviespartner van gemeenten en levert praktische oplossingen die écht werken. We vertalen de theorie van wet- en regelgeving naar de werkvloer, waarbij we laten zien dat er meer mogelijk is in de regelgeving dan vaak wordt gedacht.

We adviseren en trainen beleidsmedewerkers, klantmanagers en andere professionals en doen dat met veel enthousiasme en betrokkenheid en vanuit een grote kennis van de praktijk. En we helpen mee aan het verbeteren van de bedrijfsvoering van uw organisatie.

Zo zit Stimulansz in het hart van alle werkprocessen met als doel de dienstverlening van gemeenten in het sociaal domein beter, en daarmee het leven van mensen die afhankelijk zijn van die dienstverlening, een stuk makkelijker te maken.

Benieuwd wat Stimulansz nog meer te bieden heeft?

Ga naar www.stimulansz.nl voor meer trainingen, kennis en advies.

Volg ons ook op social media: